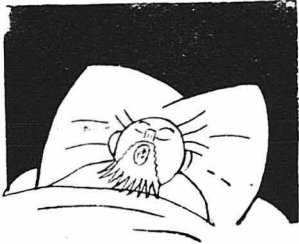

ΕΥΘΥΜΑ ΛΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΣΑΡΑ ΠΕΤΙ

Ο ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΟΣ

...Ετοιμοθάνατος!...

Είπε πολύ άσχημα. Κάνετε ό,τι μπορείτε, σώστε τον, γιατρέ μου!...

Ο γιατρός έπρεπε έγως συμπνετιστώ, όπως άρμόζει σε τέτοιες θλιβερές περιπτώσεις, και της απάντησε:

—Κουράγιο, αγαπητή κυρία! Μην απελπίζεστε! Δέν έχάθηκε καιθε έλπίδα. Κι' όταν άζόμια ή έπιστήμη δέν μπορεί να δώσει καμιά βοήθεια, μένει ή φείσι, που πολλές φορές κάνει θαύματα...

Μά όταν ό γιατρός είδε τόν άρρωστο, όμοιόλογησε μέσα του, πως ή κατάσταση του ήταν άπελπιστική. Για να λέμε την άλήθεια, δέν ήταν ή πρώτη φορά που ό Ζοζέφ Ντυράν δουζότανε στο χείλος του τάφου. Μέσα στον άδυνατισμένο του όργανισμό, έξωσαν όλα τά μικρόδια που μπορεί κανείς να φανταστεί. Έν τούτοις, έχοντας πολλές άφοβότητες μαζί ό εύλογημένους αυτός και... μη ξεροντας προφανώς από πώαν να πεθάνη, δέν έννοιασε να εγκαταλείψη αυτόν τό μάτιο κόσμο.

Ο γιατρός ενότιζε άποφώντας τόν άγιο πελάτη του. Μά επειδή πολλές φορές ως τώρα την είχε λάθει, δέν έρομφοινόνενεσε όρισμένη διαγνώση, γιατί φρόδανε πως με τέτοιον όργανισμό έννενηνία τοίς έκατό ή ομίγημισόις του θα έβγανεν εσφαλμένη. Άρξέστηρε λοιπόν να καθήση στο χειρότάι και να δίνη κορυφή στον άρρωστο με λόγια. Πίσω από τό γιατρό, ή κυρία Ντυράν, με κόπο έκρατοσε τό δάκρυά της.

—Άξανα ό άρρωστος της είχε με άδυσμένη φωνή:

—Έβγα μιά στιγμή έξω, αγαπητή μου. Έχω κάτι έμπιστευτικό να πω στο γιατρό, πριν πεθάνω...

Η κυρία Ντυράν έπέρασε στο άλλο δωμάτιο.

Τότε ό άρρωστος, πιάνοντας τό χέρι του γιατρού, του είπα:

—Αγαπητέ μου φίλε, είσα πολύ εύγενικός, θέλοντας να μου δώσης έλπίδες... Μά είνε περιττόν... Λιτή τη φορά δέν θα τόν ξεγελάσω τό θάνατο. Τετέλεστα, θα πεθάνω, τό καταλαβαίνω...

—Σωπα, άδερφέ! Τί ιδέες είν' αυτές; τόν διεζωμφ με προσοχητή ζοηρότητα ό γιατρός.

—Τετέλεστα, τό καταλαβαίνεις και σό, τόσο καλά, όσο κι' έγώ. Μά δέν πρόκειται γι' αυτό τώρα. Δέν μιλάω στο γιατρό, μιλάω στον παλιό φίλο...

Ο γιατρός με συγχύησι έσκιωψε ν' άκούση την έξομολόγησι του φίλου του.

—Φίλε μου, έννενησιον ό άρρωστος, με φωνή που μόλις άκούγονταν, μιά χάρι μη σου ήγησό, και μη σου την άρνηθής. Τό θράδν, μετά τό φαί, άν σου μένει καιρός, κάνε μου τη χάρι και πέρα από τό σπίτι της Ρόζας, ξεκίνησι δά της φρήξής κοπέλλας, ξεκίσε, που μ' έχεις ίδη πολλές φορές μαζί της. Νά της πής πως με μεγάλη μου λιπή, είμαι ύποχρεωμένος να μίν πάμ τό θράδν στο τραπέζι που δίνει για τη κορητή της, όπως της ύποσχέθηκα. Θα της δώσης να καταλάβη πως δέν γταιώ καθόλου γι' αυτό. Με λίγα λόγια θα της πής τί μου συμβάνει, αλλά με τρόπο, σε παρακαλώ, να μην λάθη τίποτε ή κοπέλλα, γιατί μ' αγαπάει πολύ, είμαι βέβαιος. Ύποσχέσορ μου, αγαπητέ μου φίλε, πως θα μου κάνης αυτή τη χάρι, για να πεθάνω ήσυχος.

Ο γιατρός ενότιζε τόν άρρωστο, μη ξεροντας τί να πη και τί να κάμη. Έδίστασε μερικέξ στιγμές, μά ύστερα, παίροντάξ τό απόφασι, του είπε:

—Ό σοφ κάμω τη χάρι αυτή. Άναπαύσορ έν είρηνη!...

Ο εύχαριστώ πολύ! είπεν άνακουτισμένος ό άρρωστος κι' έκλεισε τά μάτια του, θέλοντας να δείξη πως ήταν έτοιμος πειά να πεθάνη. Στο διάδρομο ό γιατρός συνήνησε την κυρία Ντυράν δακρυμαμένη.

την εργασία του. Η Όρτάν, πριν γίνει φίλη του, είχε χρηματίσει για καιρό φίλη του Σατωμπριάν, για τόν όποιον ήξερε ένα πλήθος μυστικά. Τά μυστικά λοιπόν αυτά προσπαθούσε να της άποσπάη ό Σαιντ-Μπέ, ό όποιος άντιπαθούσε βαθύτατα τόν Σατωμπριάν.

Μισούσε τρομερά τόν περίφημο συγγραφέα, γιατί δέν ήταν ούτε μεγάλος ποιητής, ούτε όρατος όσο αυτός. Και οι δύο τούτοι που έγγραφε για τόν Σατωμπριάν, ξεχειλίζουν από τό άσυγχρότητο αυτό μίσος.

Όταν λοιπόν ή Όρτάν άρχισε να του άποκαλύπτη τις λεπτομέρειες της ζωής του, ό Σαιντ-Μπέ ένθουσιαστήκε. Θα μάθαινε επί τέλους ένα σωρό πράγματα, που δέν τά ήξερε και που θα ήσαν, ίσως, εις βάρος του Σατωμπριάν. Όταν τάμπε, όμως, δέν του χροιαόταν πειά ή Όρτάν. Και καθώς δέν άισθανόταν πειά γι' αυτήν κανένα έρωτικό άίσθημα και τόν έννοχούσε κάπως, την έδιωξε, όπως θα έδιωχνε μιά ύπηρέτρια...

Η φτωχή γυναίκα τόν ρώτησε για την κατάσταση του άνδρός της, περιμένοντας να της δώση κάποιαν έλπίδα.

—Αγαπητή κυρία, είτε στενοχωρημένος ό γιατρός, θάρος! Και μιά φορά γίνονται και θαύματα.

Η κυρία Ντυράν άρχισε να κλάη, λέγοντας:

—Άχ, τόν φτωχό μου τόν άντρούη! που μ' αγαπούσε τόσο, που μου ήταν τόσο πιστός!...

Στενοχωρημένος ό γιατρός, έμοιμοιούρισε μερικά παρηγορητικά λόγια, κι' έφυγε.

Είχε πολλές έπισκέψεις να κάνει άζόμια, και τό θράδν έγύρισε κουρασμένος στο σπίτι του. Την ώρα όμοσ που γδυνόταν για να πέση να κοιμηθή, θυμήθηκε την παραγγελία του άρρωστον — θάταν τάχα ζωντανός άζόμια ό καιμένος; — κι' έννενηδιγος άνθρωπος, όπως ήταν, έντύθηκε πάλι, για να πη ή έκλήρωση τό θλιβερό φιλικό καθήκον. Έπήρε ένα άμάξι κι' έπήγε στο σπίτι της Ρόζας. Όταν έφτασε εκεί, άκουσε από τό σπίτι μιά γυναίκαία φωνή να τραγουδάει εύθιμα τραγούδια. Μά άνδρική χοντρή φωνή της έκανε σγρόντο.

—Άδυστημένε φίλε Ντυράν, μοιμοιούσε ό γιατρός, έσένα ή τελευταία σου σκέψη, πριν κλείσης τά μάτια σου, ήταν ή Ρόζα, κι' αυτή τό ίδιο θράδν θήκε κάπως τόν άντικαταστάτη σου. Κι' άν άζόμια δέν επέθανες — φτωχέ μου! — έσύ φρουαγιάς, κι' αυτή έδω γλεντάει!...

Συγγρόνος εσκέψθηκε πως θάταν περιττό ή είδοποίηση τη Ρόζα, μά ή συνειδήσι του τόν έπροσταζε να εκλήρωση ως τό τέλος την τελευταία θέληση του φίλου του. Κι' έχύτησε τό ζουδούρι. Του άνοιξε ή θύα ή Ρόζα:

—Μα! υπά! καιώς τό γιατρό!... Πώς ήταν αυτό και μάζ θυμήθηκες, γιατρέ; του φώναξε ή Ρόζα, φευδίνοντας λίγο, γιατί κι' από τό ξαναμένο της πρόσσω φανόταν πως ήταν λίγο στο γέρι.

—Με συγχωρείτε, κυρία μου, που σάς άνησχω τέτοιαν ώρα, άπάντησε ό γιατρός... Μά είχα μιά σοβαρή έντολή να εκτελέσω. Μόνον δέν ξέρω, άν ή στιγμή είνε κατάλληλη...

—Καλέ, τί λέτε, γιατρέ. Περάστε μέσα. Δέν μάζ άνησχετε καθόλου. Δικός μας άνθρωπος είστε. Οι φίλοι τόν φίλων μας είνε και δικοί μας φίλοι. Μά περάστε μέσα...

Και τόν έπήρε από τό χέρι, σέροντάξ τον, σχεδόν διά της βίας, στην τραπέζαία.

Ο γιατρός έπειράθηκε άπ' αυτή την οικειότητα, μά δέν θέλησε να κάμη σνάδαλο.

—Τό κάτσο-κάτσο, είτε με τό νοϋ του, τόσο τό χειρότερο. Έγώ θα πω ό,τι έχω να πω, και άς γίνει ό,τι θέλει. Άλλως τε, δέν έχω σκοπό να ξαναπατήσω έδώ πέρα...

Μά μόλις ή Ρόζα άνοιξε την πόρτα της τραπέζαίας και τόν έσπρωξε μαλακά προς τά μέσα, ό γιατρός έμεινε με τό στόμα άνοιχτό...

Μπροστά του, κατάγλωμος, με όμη έλεεινή, αλλά χαρούμενος, εύθιμος, κεφάτος, στεκόταν ό φίλος του, ό άρρωστος του, ό ετοιμοθάνατος, ό Ζοζέφ Ντυράν, μ' ένα ποτήρι σαμπάνια στο χέρι, τραγουδώντας ένα χαρούμενο στού.

Χορίς να τρααχτή καθόλου, μόλις είδε τό γιατρο, του είπε:

—Έγχε, φίλε πιστέ! Έτσι σε θέλω! Καλώξ ώρισες... Μά καθώς βλέπειξ, την ενγλύτσοα κι' αυτή τη φορά. Του την έσκασα πάλι του χάρου...

Και γεμίζοντας ένα ποτήρι σαμπάνια, τό έδωσε στο γιατρό, προσθέτοντας:

—Κι' ήρθες, γιατρέ μου, πάνω στην ώρα. Πάρε λοιπόν αυτό τό ποτήρι κι' ήλα να τσυγχωρίσομε και να πής στην ήγεια μου, να πής για τί νεκρανάστασι μου... Τρά λά λά — τρά λά λά λό!...

Μά ό γιατρός ήταν έξω φρενών.

—Άκουσε, φίλε μου, είτε στον Ντυράν, μπορείς ν' άπατάξ τη γυναίκα σου, δικαιοσύνη σου, ν' άπατάξ τους φίλους σου, χαλάλι σου κι' αυτό, ν' άπατάξ και τό θάνατο, με γεια σου με χαρά σου, αλλά δέν σου έπιτρέπω ν' άπατάξ και την Έπιστήμη...

—Αηλαδή; τραύλισε ό Ντυράν.

—Αηλαδή... δηλαδή είχες ύποχρέωση... να πεθάνης!

Κι' έφυγε, χτυπώντας πίσω του την πόρτα, έτσι που τρανάχτηκε όλο τό σπίτι.

—Δηλαδή... δηλαδή είχες ύποχρέωση να πεθάνης!...

ΣΤΙΧΟΙ

ΣΤΡΟΦΗ

(Του ΖΑΝ ΜΩΡΕΑΣ)

Τό ρόδο τό ύπεροχο, τί τό πειράζει
άν ό άγρός χάμω τό μαδά!
Τόν άστραπόμιον άηπό τί τόν πειράζει
τό βόλι, που στο άμα τόν κυλά;
Της λύρας μου τοίξ ήχους τί τοίξ νοιάζει
τό παραμύθιο τό ύβριστικό,
κι' άζόμια ή ζωή μου τί πειράζει
άν πήρε πέταγμα τόσο κακό!